

FİZİKSEL KİMYA LABORATUVARI II FİNAL SINAVI

17.01.2023

NO :

AD SOYAD :

İMZA

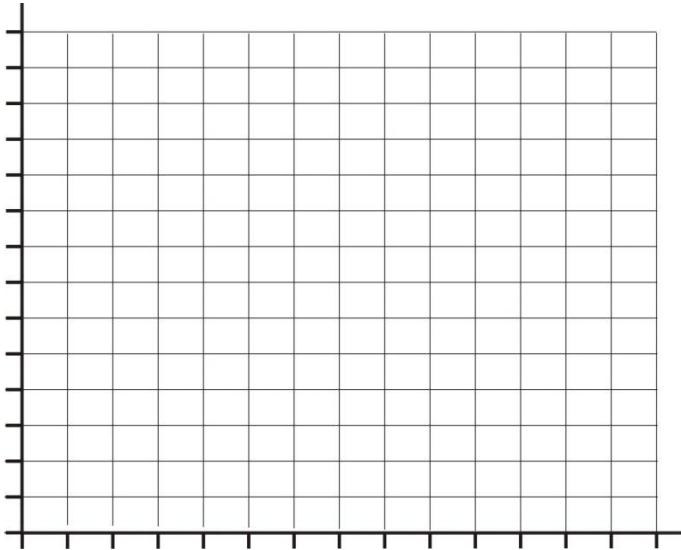
SORU NO	1	2	3	4	T
PUAN	25	25	25	25	

Sınav Süresi 00 dakıkadır. Başarılar

1.

- a. 25 °C de anilinin yüzey geriliminin belirlenmesi için damla ağırlığı yöntemi ile yapılan deneyde stalogmometreden 136 damla su damlamıştır. Aynı stalogmometre ile anilininden 152,5 damla damlamıştır. Anilinin yoğunluğu 1,02 g cm⁻³ tür. Suyun yüzey gerilim büyüklüğü ve yoğunluğu aşağıdaki tabloda verilmiştir. Bu bilgilere göre anilinin yüzey gerilim büyüklüğünü hesaplayınız.
- b. Kapiler yükselme yöntemi ile sulu metanol çözeltilerinin 25 °C de yüzey gerilimleri tespit edilmek istenmiştir. Aşağıdaki tabloda su ve metanol çözeltilerinin çeşitlik konsantrasyonlardaki yoğunlukları ve kapiler içindeki yükseklikleri verilmiştir. Tabloda boş olan yüzey gerilim değerlerini hesaplayarak tabloyu doldurunuz. 3.0 M metanol konsantrasyonda yüzeydeki metanol konsantrasyonu fazlalığı, Γ , değerini hesaplayınız.

[CH ₃ OH] (mol L ⁻¹)	0	3.01	6.12	9.18	12.24
d (g cm ⁻³)	0.997	0.9804	0.9664	0.9506	0.9315
L (cm)	4.30	2.92	2.37	2.09	1.95
γ mN m ⁻¹	71.2				

YANIT 1

a.

$$\gamma_{Anilin} = \gamma_{Su} \frac{\rho_{Anilin} n_{Su}}{\rho_{Su} n_{Anilin}}$$

$$\gamma_{Anilin} = (71.2 \text{ dyn cm}^{-1}) \frac{(1.02 \text{ g cm}^{-3})(136 \text{ damla})}{(0.997 \text{ g cm}^{-3})(152.5 \text{ damla})} = 65.0 \text{ dyn cm}^{-1}$$

b. Camı ıslatan ($\theta = 0$) olan herhangi bir i maddesinin yüzey gerilimi, r ; kapilerin yarıçapı, ρ ; sıvının yoğunluğu, g ; yerçekim ivmesi, l ; kapilerde yükselmiş sıvının yüksekliği olmak üzere

$$\gamma_i = \frac{r \rho g l}{2}$$

eşitliği ile verildiğinden, aynı kapiler içinde hem su hem de metanol çözeltilerinin kapiler içinde yükseklikleri ölçüldüğünden;

$$\frac{\gamma_{\text{çöz.}}}{\gamma_{Su}} = \left(\frac{r \rho_{\text{çöz.}} g l_{\text{çöz.}}}{2} \right) : \left(\frac{r \rho_{Su} g l_{Su}}{2} \right) = \frac{\rho_{\text{çöz.}} l_{\text{çöz.}}}{\rho_{Su} l_{Su}}$$

$$\gamma_{\text{çöz.}} = \gamma_{Su} \frac{\rho_{\text{çöz.}} l_{\text{çöz.}}}{\rho_{Su} l_{Su}}$$

yazılabilir.

[CH₃OH] = 3,01 mol L⁻¹ için;

$$\gamma_{\text{çöz.}} = (71.2 \text{ dyn cm}^{-1}) \frac{(0.9804 \text{ g cm}^{-3})(2.92 \text{ cm})}{(0.977 \text{ g cm}^{-3})(4.30 \text{ cm})} = 47.6 \text{ dyn cm}^{-1}$$

[CH₃OH] = 6,12 mol L⁻¹ için;

$$\gamma_{\text{çöz.}} = (71.2 \text{ dyn cm}^{-1}) \frac{(0.9664 \text{ g cm}^{-3})(2.37 \text{ cm})}{(0.977 \text{ g cm}^{-3})(4.30 \text{ cm})} = 38.0 \text{ dyn cm}^{-1}$$

[CH₃OH] = 9,18 mol L⁻¹ için;

$$\gamma_{\text{çöz.}} = (71.2 \text{ dyn cm}^{-1}) \frac{(0.9506 \text{ g cm}^{-3})(2.09 \text{ cm})}{(0.977 \text{ g cm}^{-3})(4.30 \text{ cm})} = 33.0 \text{ dyn cm}^{-1}$$

[CH₃OH] = 12,24 mol L⁻¹ için;

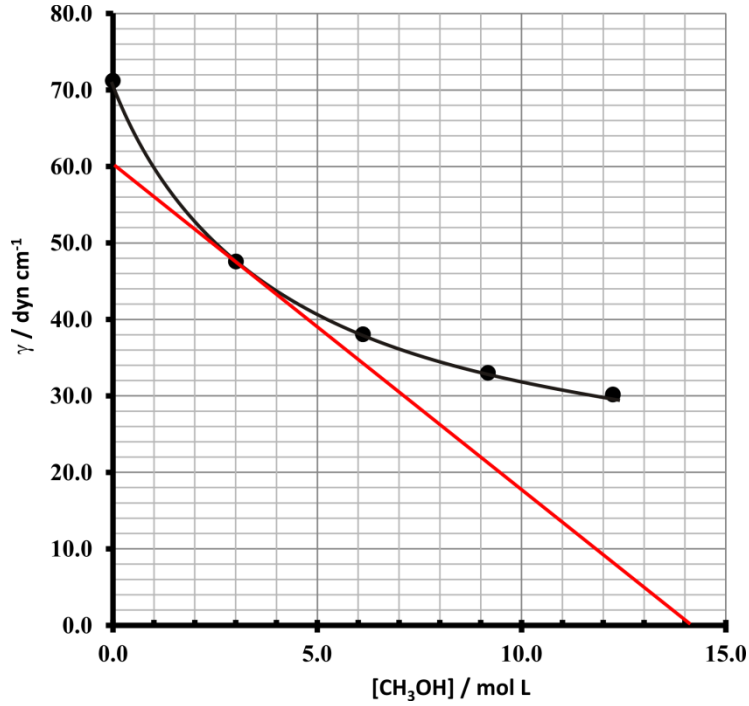
$$\gamma_{\text{çöz.}} = (71.2 \text{ dyn cm}^{-1}) \frac{(0.9315 \text{ g cm}^{-3})(1.95 \text{ cm})}{(0.977 \text{ g cm}^{-3})(4.30 \text{ cm})} = 30.2 \text{ dyn cm}^{-1}$$

[CH ₃ OH] (mol L ⁻¹)	0	3.01	6.12	9.18	12.24
d (g cm ⁻³)	0.997	0.9804	0.9664	0.9506	0.9315
L (cm)	4.30	2.92	2.37	2.09	1.95
γ mN m ⁻¹	71.2	47,6	38,0	33,0	30,2

b. Yüzeydeki metanol konsantrasyonu fazlalığı

$$\Gamma = -\frac{C}{RT} \frac{d\gamma}{dC}$$

eşitliği ile verildiğinden 3.0 M metanol konsantrasyonu için

$$\frac{d\gamma}{dC} = \frac{60.0 \text{ erg cm}^2 - 0.0 \text{ erg cm}^2}{0.0 \text{ M} - 15.0 \text{ M}} = -4 \text{ erg cm}^{-2} \text{ M}^{-1} \quad (\text{grafikten})$$

$$\Gamma = -\frac{C}{RT} \frac{d\gamma}{dC}$$

$$\Gamma = -\frac{(3.0 \text{ M})}{(8,314 \times 10^7 \text{ erg mol}^{-1} \text{ K}^{-1})(298 \text{ K})} (-4 \text{ erg cm}^{-2} \text{ M}^{-1}) = 4.83 \times 10^{-10} \text{ mol cm}^{-2}$$